

Svenska Innebandyförbundet
Tävlingsenheten

Utredning avseende eventuellt införande av nedre åldersgräns för deltagande i Ungdoms- SM och Juniorallsvenskan

Innehåll

Bakgrund	3
Utredningens genomförande.....	3
Åldersfördelning – Juniorallsvenskan (JAS).....	3
Åldersfördelning – Ungdoms-SM (U-SM).....	4
Påverkan vid ev. införande av nedre åldersgräns i Ungdoms-SM/Juniorallsvenskan.....	5
Omvärldsbevakning – jämförelse med andra idrotter	6
Enkät svar från Distriktsförbunden (SDF).....	6
Utredarens slutsatser.....	7

Bakgrund

Svensk Innebandys tävlingskongress beslutade i december 2022 att bifalla Västsvenska IBF:s motion att genomföra en utredning om vilken eventuell påverkan införandet av en lägsta ålder för deltagande i Ungdoms-SM och Juniorallsvenskan skulle medföra.

Syftet med utredningen var att i rimlig omfattning undersöka vilka konsekvenser ett eventuellt införande av nedre åldersgräns i ovanstående tävlingar skulle medföra. Utredningen skulle omfatta olika infallsvinklar som exempelvis förhållandet till Svensk Innebandys Utvecklingsmodell (SIU), mindre föreningars möjlighet att delta i aktuella tävlingar samt påverkan på ordinarie seriespel. Jämförelse skulle även ske med andra relevanta idrotter.

Svenska Innebandyförbundets tävlingschef Daniel Gustavsson utsåg i september 2023 tävlingskonsulent Daniel Holm som ansvarig för aktuell utredning. Efter att utredningens direktiv och tidplan godkänts av Svenska Innebandyförbundets förbundsstyrelse (FS) har dessa framlagts för Distriktsförbunden (SDF).

Utredningen påbörjades i oktober 2023 och denna slutrapport redovisades för Svenska Innebandyförbundets förbundsstyrelse i september 2024.

Utredningens genomförande

Inledningsvis genomfördes dialog med Västsvenska IBF med syfte att bringa klarhet i avsikten med framlagd motion och anpassa det fortsatta utredningsarbetet därefter.

Mot bakgrund av detta togs under hösten och vintern 2023/24 fram statistik som påvisade hur många spelare som skulle uteslutas från spel om en nedre åldersgräns infördes i aktuella tävlingar.

I samband med Tävlingskonferensen i Uppsala i februari 2024 ansvarade utredaren för en genomgång av de utredningsåtgärder inklusive statistikframtagande som dithills genomförts. Svensk Innebandys distriktsförbund (SDF) uppmanades därvid att inkomma med synpunkter och önskemål gällande den fortsatta utredningen samt gavs möjlighet att i samband med konferensen diskutera den presenterade informationen. Återkopplingen från SDF var att genomförda åtgärder var adekvata men borde kompletteras med statistik rörande hur många föreningar som skulle påverkas av införandet av en nedre åldersgräns i aktuella tävlingar.

Vidare har en enkät skickats till samtliga SDF där dessa uppmanats att redovisa väl underbyggda för- och nackdelar med ett införande av lägsta ålder för deltagande i Ungdoms-SM och Juniorallsvenskan, samt presentera vilka andra serier som lag i aktuella åldersgrupper erbjuds i distriktet.

Avslutningsvis har en omvärldsbevakning genomförts för att belysa hur jämförbara idrotter hanterar aktuell frågeställning.

I följande kapitel redovisas genomförda utredningsåtgärder och avslutas med de slutsatser som ansvarig utredare anses kan dras utifrån detta.

Åldersfördelning – Juniorallsvenskan (JAS)

Nedan redogörs för åldersfördelningen i Juniorallsvenskan (JAS) säsongen 2022/23.

I Juniorallsvenskan för flickor deltog totalt 1 917 spelare. Av dessa var 450 spelare födda 2004, 507 spelare födda 2005, 506 spelare födda 2006, 313 spelare födda 2007, 121 spelare födda 2008, 15 spelare födda 2009 och 5 spelare födda 2010.

2004	23,5%
2005	26%
2006	26%
2007	16,5%
2008	6,5%
2009	1%
2010	0,5%

I Juniorallsvenskan för pojkar deltog totalt 2 452 spelare. Av dessa var 793 spelare födda 2004, 795 spelare födda 2005, 642 spelare födda 2006, 186 spelare födda 2007, 32 spelare födda 2008 och 4 spelare födda 2009.

2004	32%
2005	32%
2006	26%
2007	8%
2008	1,5%
2009	0,5%

Åldersfördelning – Ungdoms-SM (U-SM)

Nedan redogörs för åldersfördelningen i Ungdoms-SM säsongen 2022/23. Noterbart är att inga kombinerade lag fick delta i denna tävling aktuell säsong.

I Ungdoms-SM för flickor deltog 1 119 spelare totalt. Av dessa var 464 spelare födda 2006, 444 spelare födda 2007, 169 spelare födda 2008, 35 spelare födda 2009, 6 spelare födda 2010 och 1 spelare var född 2011.

2006	41,5%
2007	39%
2008	15,5%
2009	3%
2010	0,5
2011	0,5%

I Ungdoms-SM för pojkar deltog 1 705 spelare totalt. Av dessa var 993 spelare födda 2006, 552 spelare födda 2007, 139 spelare födda 2008, 18 spelare födda 2009 och 3 spelare födda 2010.

2006	58,5%
2007	32%
2008	8%
2009	1%
2010	0,5

Påverkan vid eventuellt införande av nedre åldersgräns i Ungdoms-SM/Juniorallsvenskan

Efter uppdraget på Tävlingskonferensen i februari 2024 (se ovan under uppdragets genomförande) så har effekterna av införandet av en eventuell nedre åldersgräns och hur detta skulle ha påverkat de lag som deltog i Ungdoms-SM och Juniorallsvenskan analyserats. I detta arbete analyserades hur många lag som hade fler respektive färre än 15 spelare i truppen som var födda de tre högst tillåtna åren (Juniorallsvenskan födda 2004, 2005 och 2006, Ungdoms-SM födda 2006, 2007 och 2008). Nedanstående statistik gäller för säsongen 2022/23.

I Juniorallsvenskan för flickor deltog 91 lag. Av dessa klarade 60 lag gränsen med fler än 15 spelare födda de tre högst tillåtna åren. Av dessa 60 lag så var 20 lag anmälda som kombinerade mellan två föreningar. Således hade 65% av de anmälda lagen 15 eller fler spelare i de tre översta åldersklasserna. Räknas de kombinerade lagen bort blev motsvarande siffra 44%. Vid införandet av en nedre åldersgräns skulle således 35% av lagen inte kunna delta. Räknas även de kombinerade lagen bort motsvarar detta 56% av de anmälda lagen.

I Juniorallsvenskan för pojkar deltog 111 lag. Av dessa klarade 90 lag gränsen med fler än 15 spelare födda de tre högst tillåtna åren. Av dessa 90 lag så var 16 lag anmälda som kombinerade mellan två föreningar. Således hade 81% av de anmälda lagen 15 eller fler spelare i de tre översta åldersklasserna. Räknas de kombinerade lagen bort blev motsvarande siffra 67%. Vid införandet av en nedre åldersgräns skulle således 19% av lagen inte kunna delta. Räknas även de kombinerade lagen bort motsvarar detta 33% av de anmälda lagen.

I Ungdoms-SM för flickor deltog 64 lag. Av dessa klarade 43 lag gränsen med fler än 15 spelare födda de tre högst tillåtna åren vilket motsvarar 67%. Vid införandet av en nedre åldersgräns skulle således 33% av lagen inte kunna delta.

I Ungdoms-SM för pojkar deltog 100 lag. Av dessa klarade 68 lag gränsen med fler än 15 spelare födda de tre högst tillåtna åren vilket motsvarar 68%. Vid införandet av en nedre åldersgräns skulle således 32% av lagen inte kunna delta.

Vid studie kring var de anmälda lagen som inte klarar ovan gräns har sin hemvist, konstateras inga märkbara skillnader ur ett geografiskt perspektiv. Tvärtom förekommer föreningar från storstad, landsbygd samt mindre och medelstora städer utspridda över hela landet i denna sammanställning.

Utredaren har även analyserat statistik avseende de aktuella tävlingarna under säsongen 2023/24. Sammanfattningsvis konstateras följande:

- I Juniorallsvenskan för flickor har 72 av 74 (97 %) deltagande lag använt spelare som är 4 år yngre eller mer än översta åldersklass (födda 2005) för tävlingen.
- I Juniorallsvenskan för pojkar har 80 av 89 (90%) deltagande lag använt spelare som är 4 år yngre eller mer än översta åldersklass (födda 2005) för tävlingen.
- I Ungdoms-SM för flickor har 22 av 79 (28%) deltagande lag använt spelare som är 4 år yngre eller mer än översta åldersklass (födda 2007) för tävlingen.
- I Ungdoms-SM för pojkar har 14 av 104 (13%) deltagande lag använt spelare som är 4 år yngre eller mer än översta åldersklass (födda 2007) för tävlingen.

Omvärldsbevakning – jämförelse med andra idrotter

Efter avstämning med tre av Sveriges största idrottsförbund; Svenska Handbollsförbundet, Svenska Ishockeyförbundet samt Svenska Fotbollförbundet kan konstateras att det föreligger relevanta skillnader i hur respektive förbund arbetar med aktuella åldersklasser samt hur regelverket kring SM-klasser är utformat.

Inom Svensk handboll förekommer ett system med styrning av åldersklasser där 4 årskullar får delta i Svensk Mästerskap (SM) för dam- och herrjunior (för säsongen 2023/24 gäller detta spelare födda 2005, 2006, 2007 samt 2008).

Vid flick- och pojk-SM (16 år) får 3 årskullar delta (för säsongen 2023/24 gäller detta spelare födda 2007, 2008 samt 2009).

Svensk fotboll har olika regelverk på flick- respektive pojksidan. På flicksidan pågår ett förändringsarbete av gällande bestämmelser men för närvarande gäller en procentuell fördelning. Detta medför att i SM-klassen för flickor 17 år ska minst 50% av utövarna vara 16 eller 17 år medans övriga spelare ska vara 15 år. För pojkar föreligger inga åldersbegränsningar utan här avgör respektive förening vilka spelare som kommit så pass långt i sin utveckling att de är mogna att delta i SM-klassen för pojkar 17 år.

Även inom svensk ishockey föreligger olika bestämmelser beträffande flickor och pojkar. På flicksidan finns en tävling med SM-status benämnd damjunior 19 år där spelare i åldersspannet 15-19 år får delta utan begränsningar (säsongen 2023/24 spelare födda mellan år 2004-2008). På pojksidan finns 3 tävlingar med SM-status (U-16, J-18 samt J-20). För dessa tävlingar finns inga begränsningar utan det är upp till varje förening att ta ut den trupp man finner lämplig med hänsyn till spelarnas mognadsnivå.

Enkät svar från Distriktsförbunden (SDF)

Under genomförd utredning har en enkät skickats till samtliga SDF där dessa uppmanats att redovisa väl underbyggda för- och nackdelar med ett införande av lägsta ålder för deltagande i Ungdoms-SM och Juniorallsvenskan, samt presentera vilka andra serier som lag i aktuella åldersgrupper erbjuds i distriktet.

10 av 19 SDF har svarat på denna enkät. Sammanfattningsvis framgår följande av enkät svaren.

9 av 10 SDF erbjuder spel för åldersgrupperna motsvarande Juniorallsvenskan och Ungdoms-SM på både flick- och pojk sidan.

De fördelar som SDF framhåller för införande av en nedre åldersgräns för deltagande i Ungdoms-SM och Juniorallsvenskan är bl.a.

- att barn/ungdomar inte pressas att delta i aktuella tävlingar i för tidig ålder.
- att fler spelare blir tillgängliga för spel i tävlingar arrangerade av SDF.
- att kvalitén på ungdoms-SM och Juniorallsvenskan blir högre.
- att fler spelare i rätt ålder får möjlighet att delta i Ungdoms-SM och Juniorallsvenskan.

De nackdelar som SDF framhåller för införande av en nedre åldersgräns för deltagande i Ungdoms-SM och Juniorallsvenskan är bl.a.

- att mindre föreningar kan få svårt att delta i Ungdoms-SM och Juniorallsvenskan.

- att risken för att fler övergångar i tidig ålder genomförs med syfte att kunna delta i aktuella tävlingar
- att spelare som ligger långt fram i sin utveckling men inte har åldern inne inte ges möjlighet att spela på en utvecklande nivå.
- att ett införande av nedre åldersgräns inte överensstämmer med inriktningen i Svensk Innebandys Utvecklingsmodell (SIU).

Utredarens slutsatser

Svensk Innebandys Utvecklingsmodell, SIU, har åtta olika nivåer som tydliggör innebandys varierade och omfattande verksamhet. Av modellen framgår att föreningarna kan avgöra vilka nivåer som de ska/kan erbjuda i sin verksamhet och aktiva individer kan välja på vilken nivå man vill bedriva sin innebandy. Utvecklingsmodellen tydliggör också att innebandyn ska svara upp mot visionen; folksporten för alla – alltid.

De olika nivåerna i SIU-modellen visas som pusselbitar (med tvåfärgade bollar mellan nivåerna) och vill därmed synliggöra att aktiva ska kunna röra sig mellan olika nivåer utifrån förutsättningar, intresse och ambitionsnivå. Det ska även vara möjligt att börja med och komma tillbaka till innebandyn i olika skeden av livet oberoende av tidigare erfarenheter och ålder.

Utredarens slutsatser är att Svensk Innebandy även fortsättningsvis ska lita på föreningarnas omdöme att ta ut rätt spelare till rätt match. I enlighet med SIU-modellen och dess fokus på den enskilde individens utveckling så bör Svensk Innebandy känna sig trygga i att föreningarna leder våra utövande barn och ungdomar på ett utbildande sätt anpassat till respektive individs förutsättningar och utvecklingsnivå.

Såsom presenterats i föregående kapitel skulle ett stort antal spelare inte ges möjlighet att delta i vare sig Ungdoms-SM eller Juniorallsvenskan med sin representationsförening om en nedre åldersgräns infördes i dessa tävlingar. För att kunna delta skulle dessa spelare tvingas till en övergång i ung ålder till en förening med fler utövare i rätt ålder. Effekten skulle då bli att den grundtrygghet som spelaren har i sin representationsförening skulle försvinna liksom att betydligt färre föreningar kommer att kunna delta i aktuella tävlingar. Detta skulle inte gynna den mångfald och inkludering som ska präglade Svensk Innebandy.

Utredaren föreslår därmed att det inte införs någon bestämmelse om nedre åldersgräns i vare sig Ungdoms-SM eller Juniorallsvenskan.

Daniel Holm
Ansvarig utredare

CC

Daniel Gustavsson
Tävlingschef